

Rolnummer 1144
Arrest nr. 93/98 van 15 juli 1998

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 betreffende het accijnsregime van alcohol, gesteld door de Correctionele Rechtbank te Hoei.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Grève, en de rechters P. Martens, J. Delruelle, H. Coremans, A. Arts en M. Bossuyt, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen*

Bij vonnis van 20 juni 1997 in zake het openbaar ministerie tegen C. Vanneste en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 14 augustus 1997, heeft de Correctionele Rechtbank te Hoei de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel 137 van de wet betreffende het accijnsregime van alcohol de artikelen 10 en 11 van de Belgische Grondwet en artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, doordat het de toepassing, door de rechtbank, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie op de aangelegenheid van het accijnsregime van alcohol, zoals dat voortvloeit uit de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978, onmogelijk maakt ?

2. Doordat de van toepassing zijnde straf tegelijkertijd wordt gevormd door de betaling van de accijns (te dezen artikel 111 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978), de bijzondere accijns (te dezen artikel 113 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978) en de geldboete (te dezen artikel 221, § 1, van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, waarnaar artikel 133 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 verwijst) en door één of meer gevangenisstraffen (te dezen een opsluiting van ten minste vier maanden tot ten hoogste één jaar; artikel 220, § 1, van de algemene wet van 18 juli 1977 met betrekking tot de tenlastelegging A, waarnaar artikel 133 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 verwijst, en artikel 113 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 met betrekking tot de tenlastelegging B), met uitsluiting van elke probatiemaatregel en de mogelijkheid om de gevraagde veroordelingen te verminderen, organiseren de bovenvermelde bepalingen daardoor een discriminerende strafregeling in de zin van de artikelen 10 en 11 van de Belgische Grondwet en vormen zij, in voorkomend geval, een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens ? »

Bij beschikking van 27 mei 1998 heeft het Hof de prejudiciële vragen geherformuleerd als volgt :

« 1. Schendt artikel 137 van de wet betreffende het accijnsregime van alcohol de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, doordat het de toepassing, door de rechtbank, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie op de aangelegenheid van het accijnsregime van alcohol, zoals dat voortvloeit uit de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978, onmogelijk maakt ?

2. Doordat de van toepassing zijnde straf tegelijkertijd wordt gevormd door de betaling van de accijns (te dezen artikel 111 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978), de bijzondere accijns (te dezen artikel 113 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978) en de geldboete (te dezen artikel 221, § 1, van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, waarnaar artikel 133 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 verwijst) en door één of meer gevangenisstraffen (te dezen een opsluiting van ten minste vier maanden tot ten hoogste één jaar; artikel 220, § 1, van de algemene wet van 18 juli 1977 met betrekking tot de tenlastelegging A, waarnaar artikel 133 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 verwijst, en artikel 113 van de gecoördineerde wetten van 12 juli 1978 met betrekking tot de tenlastelegging B), met uitsluiting van elke probatiemaatregel en de mogelijkheid om de gevraagde veroordelingen te verminderen, organiseren de bovenvermelde bepalingen daardoor een discriminerende strafregeling in de zin van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

De beklagden wordt ten laste gelegd dat zij, als daders of mededaders, inbreuken hebben gepleegd op sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 12 juli 1978 houdende coördinatie van de wetsbepalingen betreffende het accijnsregime van alcohol.

De Correctionele Rechtbank merkt op dat de wetgeving die de aangelegenheid van de douane en accijnzen regelt, op een belangrijke manier afwijkt van de algemene beginselen van het strafrecht, dat het geheel van de beginselen die van toepassing zijn op de bestraffing van de inbreuken op de wetten op de douane en accijnzen derhalve een bijzonder stelsel van strafrecht vormt, dat artikel 85 van het Strafwetboek, dat het mogelijk maakt de straffen te verminderen wanneer er verzachtende omstandigheden zijn, niet van toepassing is inzake douane en accijnzen en dat de rechtbanken bijgevolg gehouden zijn de wet in al haar gestrengheid toe te passen en geen rekening kunnen houden met de elementen die gunstig zouden zijn voor de beklagden.

Zij merkt bovendien op dat het koninklijk besluit van 12 juli 1978 houdende coördinatie van de wetsbepalingen betreffende het accijnsregime van alcohol - dat uitdrukkelijk verwijst naar de straffen die zijn voorgeschreven bij de artikelen 220 tot 224 van de algemene wet van 18 juli 1977 - uitdrukkelijk in zijn artikel 137 bepaalt dat de veroordeling met uitstel en de opschorting van de veroordeling niet toepasselijk zijn op de bij onderhavige wet bepaalde straffen. Bijgevolg kunnen de rechtbanken noch de boetes, noch de gevangenisstraffen gepaard laten gaan met de maatregelen die zijn voorgeschreven bij de wet van 29 juni 1964, zelfs al zou het niveau van de toepasselijke straffen de toepassing van dergelijke maatregelen mogelijk moeten maken.

Zij beslist derhalve de hierboven vermelde prejudiciële vragen te stellen, die door de beklagden in hun conclusies werden gesuggereerd.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 14 augustus 1997 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 17 september 1997 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 september 1997.

Memories zijn ingediend door :

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, en door de Minister van Financiën, vertegenwoordigd door de gewestelijke directeur van douane en accijnzen, wiens kantoren zijn gevestigd te 4000 Luik, rue de Fragnée 40, bij op 27 oktober 1997 ter post aangetekende brief;

- C. Vanneste en E. François, samenwonende te 4530 Villers-le-Bouillet, rue Japin 3, bij op 29 oktober 1997 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 14 november 1997 ter post aangetekende brieven.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- C. Vanneste en E. François, bij op 12 december 1997 ter post aangetekende brief;

- de Ministerraad en de Minister van Financiën, bij op 15 december 1997 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 22 januari 1998 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 14 augustus 1998.

Bij beschikking van 27 mei 1998 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 17 juni 1998, na de prejudiciële vragen te hebben geherformuleerd zoals voormeld.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 28 mei 1998 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 17 juni 1998 :

- zijn verschenen :

. Mr. C. Dailliet *loco* Mr. G. Goisse en Mr. C. Dupont, advocaten bij de balie te Namen, voor C. Vanneste en E. François;

. Mr. F. T'Kint, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad en de Minister van Financiën;

- hebben de rechters-verslaggevers J. Delruelle en A. Arts verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

1. Artikel 137 van de wetten betreffende het accijnsregime van alcohol, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 12 juli 1978, dat werd bekrachtigd bij de wet van 22 december 1989, bepaalt :

« De veroordeling met uitstel en de opschorting van de veroordeling zijn niet toepasselijk op de bij onderhavige wet bepaalde straffen. »

Die bepaling vindt haar oorsprong in artikel 20, § 2, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie.

2. Artikel 33, 4°, van de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven op alcohol en alcoholhoudende dranken, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 4 februari 1998, heft « de wet betreffende het accijnsregime van alcohol, gecoördineerd op 12 juli 1978, gewijzigd bij de wetten van 21 mei 1985 en 22 december 1989 » op.

3. De partijen dienen te worden verzocht hun standpunt te doen kennen over de weerslag die deze wetsbepaling zou kunnen hebben op het antwoord dat op de twee prejudiciële vragen moet worden gegeven, rekening houdend met name met artikel 2, tweede lid, van het Strafwetboek.

Om die redenen,

het Hof

beveelt de heropening van de debatten en verzoekt de partijen tegen 8 september 1998 een aanvullende memorie neer te leggen;

bepaalt de dag van de terechtzitting op 16 september 1998 om 16.00 uur.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 15 juli 1998, door de voormelde zetel, waarin rechter M. Bossuyt voor de uitspraak is vervangen door rechter G. De Baets, overeenkomstig artikel 110 van de voormelde wet.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior